

Butlletí informatiu núm. 53 • Nadal 2016

Bones Festes!

Editorial

Benvolguts socis, benvolgudes sòcies,

Un any més ens plau fer-vos arribar un breu resum de les activitats que hem realitzat enguany, i presentar-vos les previstes per al 2017.

Com a activitat més destacada, esmerçarem tots els esforços en l'edició del llibre de l'època medieval de Maçanet, tenint com a base les excavacions que l'empresa Janus va realitzar en el castell de Torcafelló durant un període que es va perllongar diversos anys.

L'època medieval és el període històric de transformació més profunda de Maçanet, però els llibres que hem editat fins ara no l'han tractat en detall. Aquest nou llibre tractarà en exclusivitat aquest període, i per això ens posarem en contacte amb un especialista en aquesta etapa històrica perquè elabori un treball d'investigació acurat i complet.

Confiam que aquest nou estudi sigui del vostre interès, ja que ens permetrà cloure tot el cicle de la història de Maçanet, des del paleolític fins als nostres dies.

Per altra banda, també continuarem treballant en el manteniment dels edificis restaurats i els seus accessos, que molt sovint es malmeten amb les inclemències del temps.

Esperem poder seguir comptant amb la vostra confiança.

Farà història

26 de febrer. La Garriga

És un poble ple de patrimoni i de llocs d'interès. Hi podem trobar espais arqueològics tan importants com la Vil·la romana de can Terrers de 2000 anys o un camp d'aviació de la Guerra Civil, i elements arquitectònics tan variats com castells medievals, esglésies i ermites de totes les èpoques i, és clar, torres modernistes de primer nivell i un refugi antiaeri La pàgina d'or de la història de la Garriga fou l'estada que hi féu, des del dia 28 d'abril del 1400, el rei Martí I, l'Humà. Vingué acompanyat de la seva esposa, la reina Maria de Luna, per restablir-se del seu mal estat de salut mitjançant els banys a les fonts d'aigües termals característiques del poble. Seguint l'historiador local Josep Maurí i Serra, hom creu que s'estaren a l'hostatgeria i hospital d'en Centelles, al voltant de l'actual placeta de Santa Isabel.

26 de març. Peralada

Va ser una vila amb una història important. Era capital d'un comtat quan Figueres, actual capital de l'Alt Empordà, era tan sols un poble amb poques masies. Peralada tenia exèrcit propi, que defensava el territori davant dels comtats de Besalú i Empúries. Visitarem el castell el museu del poble amb el claustre de sant Domènec El municipi comprèn, a més de la vila de Peralada, molts veïnats, alguns de molt antics. Els veïnats que formen part de Peralada són Sant Bernat i el Mas del Sepulcre, Les Olives (Peralada), l'Estanyol, Montmajor i la Garriga, Sant Joan Sescloses i Vallgornera. i la tarda anirem a Vilabertran si ens queda temps.

30 d'abril. Puig de la Balma

Tot i que el seu origen deu ser anterior, la notícia més antiga a l'entorn el poblament del mas Puig de la Balma prové de l'arxiu de la casa i data de l'any 1278, quan Ermengol de Banyeres, militar i senyor feudal del terme i castell de Mura comprà

a un tal Guillem Barba, de Terrassa, un establiment pagès que es coneixia pel nom de l'Espluga de la Vila Mancada. A la part més antiga del Puig, el museu acull una extensa col·lecció d'estris i utensilis utilitzats en les feines diàries del mas, generació rera generació. El Puig va ser triat el lloc de rodatge per la guardonada pel·lícula Pa Negre.

28 de maig. Siurana de Prades

Està situat a 737 metres d'altitud, sobre una cinglera de roca calcària, a l'extrem de les Muntanyes de Prades i sobre el riu de Siurana. La població era de 41 habitants al cens del 2005. El castell de Siurana va ser l'últim reducte musulmà de Catalunya. El terme també comprèn l'església romànica de Santa Maria de Siurana. L'església parroquial (Santa Maria) és un edifici romànic (s. XII-XIII); s'hi venera la imatge de la Mare de Déu de l'Aigua, també romànica, de gran devoció a la comarca. És considerat el poble de Catalunya més bonic i hi ha la llegenda d'una princesa Mora i la petjada del cavall en què es volia suïcidar.

25 de juny. Vic

És una ciutat que paga la pena visitar, perquè té un dels conjunts medievals més suggestius de Catalunya, que fou votat com una de les set meravelles de Catalunya el 2007. El centre del nucli antic és la plaça del Mercadal o plaça Major, en què destaquen diversos edificis modernistes. Dos dels monuments més importants són la Catedral i El Temple romà. Després de la visita guiada, dinarem al Brull i visitarem la imponent fortificació ausetana del Turó del Montgrós. La ubicació estratègica de l'assentament garantia el control de les vies de penetració des de la costa cap a la Plana de Vic. L'ocupació de la fortalesa s'estén des de l'edat del bronze fins a època medieval. Es conserva la muralla de 150 m, bastida al segle IV aC i destruïda cap al 200 aC en algun dels enfrontaments de les tribus ibèriques contra el domini romà.

Del 3 al 6 de juliol. Venècia

D'origens incerts, sembla que Venècia va néixer a conseqüència del flux de refugiats que, abandonant la planura del Vèneto empesos per la invasió per part dels longobards del nord d'Itàlia, el 568, es va retirar cap a les 118 illetes de la llacuna. El nom Venècia antigament va identificar la regió de la gent vèneta (avui es diu Vèneto). En l'edat mitjana, Venècia (Vèneto) va dividir-se i l'Imperi bizantí controlava no més de la part de la llacuna i li deien solament Venècia. Quan les illetes de la llacuna van tornar-se una ciutat, Venècia va tornar-se el nom de la ciutat.

27 d'agost. Concert al pou del glaç de Buscastell (programa a part)

Ens trobem davant d'un notable exemplar de l'arquitectura civil del segle XVII que destaca per les seves mides i grau de conservació. Les primeres referències documentades que en tenim són de 1650, quan n'era propietari en Miquel Buscastell. Els murs són de maçoneria de pedra granítica d'uns 80 cm de gruix, el diàmetre és de 8,50 x 9,20 i té una alçada d'11,20 m. Com la major part dels pous de glaç, la seva forma és totalment cilíndrica, cobert per una cúpula on coexisteixen pedra i rajoles fets en un forn situat a uns 100 metres del pou i que va desaparèixer fa uns quaranta anys. Els blocs de gel s'introduïen per la petita porta de la part de dalt, just allà on comença la volta. Des de l'altra obertura, es vigilava el procés d'emmagatzematge. Va ser restaurat pel taller d'Història i inaugurat el 2002.

10 de setembre. Festa de Valldemaria (programa a part)

Va ser el primer monestir femení cistercenc dels Països Catalans. La primera notícia és del 1146 i estava sota la protecció de l'arquebisbe de Tarragona. La comunitat de Valldemaria, protegida pels Cabrera, subsistí com a Priorat amb força vida als segles XIV i XV. El 1492 tenia només sis monges i començà una època de decadència. El 1543 la priora passà a residir a Sant Daniel de Girona, monestir amb el qual es fusionà definitivament el 1550. Ara en resta l'església, del segle XII, unida a una masia del segle XVII. La capella va ser restaurada pel Taller d'Història i inaugurada l'any 2008.

Del 25 al 28 de setembre. Malta

És la més gran de les tres illes que constitueixen l'arxipèlag i la República de Malta Vers el 1000 aC fou colonitzada pels fenicis. El seu nom antic fou Melita. Dels fenicis va passar als cartaginesos vers el segle VII aC i fins a la conquesta romana, que no està referenciada però que fou a l'entorn del 218 aC. A Malta s'han trobat monedes i restes romanes i gregues, però a Gozo només gregues. El 1090 fou ocupada pels normands i hi fou restablert el cristianisme. Els àrabs locals van poder restar a l'illa. Va passar als Hohenstaufen (1194) que va expulsar a la població àrab el 1249. Després va passar als angevins (1268) i a la Corona d'Aragó el 1283 formant part del comtat de Malta.

22 d'octubre. Festa a Torcafelló (programa a part)

Torcafelló o Torcafaló? La primera notícia segura és de l'any 1106, en què Guerau Ponç II del llinatge dels Cabrera jurà fidelitat al comte Ramon Berenguer III pels castells de Blanes, Argimon i Cabrera, restant exclosos del jurament els castells de Barrés, Brunyola i Torcafelló. En documents posteriors (1185 i 1194), el vescomte Ponç III de Cabrera assegurava la seva submissió al rei Alfons I i, com a garantia de compliment, li oferia cinc castells propis, entre els quals el de «Torcafelon». Restaurat pel Taller d'Història i inaugurat el 1992.

Observacions: Totes les sortides seran amb visites guiades.

Les reserves per a les sortides d'un dia s'han de fer amb 5 dies d'anticipació al telèfon 607 080 289.

Les reserves per a les sortides a Venècia i Malta s'han de fer amb mesos d'anticipació al telèfon 607 080 289.

El taller es reserva el dret de canviar el programa si les causes ho requereixen.

Ha fet història

Sobirà (febrer)

TALLER D'HISTÒRIA de Maçanet de la Selva

SORTIDA A SANT PERE DE RODA
dilluns 28 de març de 2016
(dilluns de pasqua)

Dinarem al restaurant de l'Abadia.

Tenim diferents punts de interès per visitar el que és un conjunt patrimonial i caduc.

Després de dinar anirem cap a les excavacions d'Empúries, on es pot visitar el museu, la ciutat Grega i la Romana.

Com que la visita serà molt extensa, en acabar anirem cap a casa, procurarem concretar les visites que sigui possible.

Per inscripcions al telèfon 607 080 289

TALLER D'HISTÒRIA de Maçanet de la Selva

ACTE CULTURAL
diumenge 17 d'abril de 2016

A la capella de Sant Jordi a castell de Torcafelló

A les 12.00h Projectat de l'Abadia i visita guiada de la història del castell i capella.

A les 12.00h Concert a càrrec de la CORAL LA MULL DEL TERRA

A les 12.30h Assemblea General de socis del taller.

A les 13.00h Cloenda amb presentació per als assistents.

Una bona ocasió per conèixer la història i l'evolució del Castell de Torcafelló i Centre de Sant Jordi de la Selva.

TALLER D'HISTÒRIA de Maçanet de la Selva

SORTIDA CULTURAL
diumenge 24 d'abril de 2016

Visitem el Monestir de Santa Maria de Queralt i Sant Quirze de Pedret

Seguiu els que sempre decidirem si anirem amb cotxe o autobus

Per inscripcions al telèfon 607 080 289 - Juli

Si algú tingues dificultats per pagar ho creuem

Pompeia (maig)

Nàpols (maig)

TALLER D'HISTÒRIA de Maçanet de la Selva

SORTIDA EL DIA 9 DE JUNY A CAN TONI GROS

Al matí anirem la cascada d'Ogàs de la MORAÇOLA. Anarem amb cotxe, s'ha de portar cotxe cobert per vent de tram.

Després i a la tarda visitarem el poble de Busot.

SORTIDA CULTURAL SANT MIQUEL DEL FAI 19 DE JUNY

La visita serà amb cotxe amb el cotxe cobert per vent de tram.

Després i a la tarda visitarem el poble de Busot.

Per inscripcions al telèfon 607 080 289

Èger (juliol)

La Pertusa (juliol)

Congost de Montrebei (juliol)

TALLER D'HISTÒRIA de Maçanet de La Selva

QUAN NO TENIEM RENTADORA

El dia 4 d'agost farem un taller de història i veurem el patrimoni del barri de Maçanet de La Selva. El taller serà a les 10h i durarà 2h. Hi haurà un dinar i un vermut. El taller és gratuït però hi ha un petit cost de transport. El taller és obert a tothom i no cal cap inscripció.

Organitza i promou: TALLER D'HISTÒRIA

Col·labora: PASTISSERA PERE SERRA

FRET SANYCH

TALLER D'HISTÒRIA de Maçanet de La Selva

HAVANERES AL POU DEL GLAÇ

28 d'agost de 2016 a les 6 de la tarda amb el grup **ARRELS ESCALENQUES**

Al final de l'acte, presentarem per a tots els assistents.

Organitza i promou: TALLER D'HISTÒRIA

Col·labora: PASTISSERA PERE SERRA

FRET SANYCH

TALLER D'HISTÒRIA de Maçanet de La Selva

DIUMENGE 4 DE SETEMBRE

A 11.30h CONCERT PER LA CORAL EL GRUJOL

A 12.30h MISSA PEL MOISÈN DE MAÇANET

Organitza TALLER D'HISTÒRIA - Col·labora FRET SANYCH

TALLER D'HISTÒRIA de Maçanet de La Selva

DIUMENGE 25 DE SETEMBRE 2016 SORTIDA CULTURAL

Visitem les mines de cobalt d'Ograssa. Dinarem al restaurant de Montrebei i a la tarda visitarem l'església de Sant Pere de Montrebei.

Organitza TALLER D'HISTÒRIA - Col·labora FRET SANYCH

TALLER D'HISTÒRIA de Maçanet de La Selva

DIUMENCS 12 D'OCTUBRE 2016 A LA CAPELLA DE SANT JORDI (castell de Torcafé)

Presentació del funcionament de les màquines emprades per fer paper de màquina de FERRI AMARAL AMOS recuperada per un grup de maquinistes i tècnics de JORRI ZARZARAL.

Organitza TALLER D'HISTÒRIA - Col·labora FRET SANYCH

TALLER D'HISTÒRIA de Maçanet de La Selva

SORTIDA CULTURAL DIUMENGE 23 D'OCTUBRE 2016 A LES MINES DE PETROLI DE RIUTORT DE GUARDIOLA DEL BERGUEDÀ

Sortirem a les 8 del matí. Si s'ha sol·licitat, anirem amb autocar. A la tarda farem una visita guiada a Berga, farrada per la Pobla.

Organitza TALLER D'HISTÒRIA - Col·labora FRET SANYCH

Nota: El mes de febrer passarem pel banc el rebut de la **quota de socis**. Preguem que si algú ha canviat de compte o no vol continuar com a soci que ens ho faci saber per evitar les elevades despeses de devolució del banc. També informem que tenim comprats **4 números de la grossa** per si toca repartir entre tots els socis.

En el període des de l'últim butlletí lamentem la mort dels socis **Joan Codina Suros i Martí Tomàs Suros**. Que descansin en pau.

Altes

Altes 2016

PLANXISTERIA I PINTURA LA SELVA
 MARIA CARMEN GONZALVO TRECET
 ERNALDO TEJEDOR JIMENEZ
 LOURDES NEGRELL GONZALEZ
 MARI CARMEN PEREZ GONZALEZ
 JAUME OMS VIVES

MAÇANET DE LA SELVA
 MAÇANET DE LA SELVA
 MAÇANET DE LA SELVA
 MAÇANET DE LA SELVA
 MAÇANET DE LA SELVA
 MAÇANET DE LA SELVA

ISABEL SECALL MIRET
 DOLORS SIMON BUET
 JORDI MARTINEZ PUIG
 FRANCISCO CUEVAS JIMENEZ
 ENRIQUETA SUBIRANES HORTA

BARCELONA
 TORDERA
 LLORET DE MAR
 MAÇANET DE LA SELVA
 MAÇANET DE LA SELVA

TALLER D'HISTÒRIA
 Estany, 3 - Tel. 60 70 80 289
 17412 MAÇANET DE LA SELVA
 (Girona)